

Чол олох

«Сарыал» чол олоху тирьатар ыччат общественнай түмсүүтүн лидерэ Р.Ф. Каганов үгэтин сырдаптытын улаханлык сөнгөрө иһигиһэр. Иһигигини Болтоно ыччаттара Мугудай сайдыылаах ыччаттарын кытта биһир сипимнээхтик үлэһэллэригэр санаа этиһинэ, иһинки былаанга үгүө уопуту тарҕатылҕа соруктар турдулар. Олхостоохтор кэпсэтин сүһүнүнэн санааларын эгилэр. Ол курдук, Болтоно нэһилиэгин депутата, предприниматель А.В. Петрова, Болтоно нэһилиэгин баһылытын соци-

барат салгыы хайык үгэһигэрэ санааларын эгилэр. Ол курдук спорд, культуура эйгэлэрэ таһымнаахтык сайдыт, дьон уйулҕатын бөдөрөгөтүүтэ, сахалыы торут итэҕэли, духуобунай культуураны олохсугууга тьыл көтөхтүлэр. Түмүккэ Болтоно нэһилиэгэр арыгыны атыһылыры букаһын бобор, тохтодор туһунан биһир санаанан сүбэлэһигэр. Аны бу санаа нэһилиэк депутаттарын сессиятыгар көрүлгөн, салгыы юридическай күүһу улаатыт, Болтоно ылык сирин арыт, дьалыгыттан ыраастааҕа. Улуускутугар санаа таһымнаахтык

БОЛТОНО НЭҢИЛИЭГЭ ЧӨЛ ОЛОХХО ДЬУЛУҢАР

Алтынны 12 күнүгэр Болтоно сана таһымнаах баһылыга Варвара Васильевна Макарова көбүлсөһүннүгөн арыгыны утары государственнай политика миэстэһигэр туолуутугар дьонун таһымнаах мунньах ыһтыһыһа. Нэһилиэк түс – бас дьонно күңгээрн ыччат чөл олохтоох, бигэ тирьэхтээх, чөлүн-чөбүк буоларын туһугар арыгыны маҕаһыһа атыһылыры бопсор туһунан сүбэлэһигэр.

А.С. Капрынова, Чуратчы киһи баһылыгытын кылабыһай бырааны солбууагы А.В. Седлашцева, спорт управлениетын специалиһа, ДСО «Урожай» бөрсөс-дэтэһэ А.Р. Неустроен, полиция отдельгытан Л.И. Максимова, улуустаагы ГИБДД пропагандаҕа иниспиктэһэ А.А. Ангелина кыттыһаны ыһтыһар. Иһигинэриин онорон улууска арыгылааһыны уопка буруйу онорууну сэрэгэр үлэ түмүктэриһ биһигинэрдиһэр, арыгыттан төрүүттээх быһылааннар хомолтоолоох статистикаларын сырдаптыһар. Дьон – сэрэгэ олус болҕомтолоохтук истэн, туһа ыйылыы бэһэрэн кэпсэтин көхтөөхтүк ыһтыһыһа. Маны сэрэгэ улуус күнэн туттар ыччаттара, Мугудай нэһилиэгин

аһынай болтуруостарга солбууагы А.А. Ефремов арыты атыһыты олорчу бобору туруорустулар. Дьон – сэрэгэ ол туруорсууну ойүүрүн эгилэр. Нэһилиэк арыгыттан аккаастаһан, сайдыы суолугар бигэтик киирээт, ойу – санааны үрдүк таһымна таһааран, сайдам санаалаах ыччаты иһтин туһугар түмөһн үлэһигэрэ, онно государственкатан ойбуул куруук баарын ыйыһар. Саха сирин салаатата, чуолаан Ил Дархан Егор Афанасьевич Борисов саха норуотун кэскилин туһугар ыһтар политикаһын миэстэһигэр ойөөн, күңгөһн иһэр соруктарга хас биһирдин ыһтыһан, түөлбөһн турунарга ыһтыһыһар.

Баһылыктар сахалыы сүүрээһигэр, сайдыылаах ойу – санааны күлүрөн эриһигэр Болтоно холубуруттар кэстөр. Баһылык Варвара Васильевна Макарова хара маннайгыттан дьонуннаах хардыһылары онорон, дьонун сэрэгэтин түмөһн, нэһилиэгин сэрэгэһиһигэр хайыһыһар.

Олохтоохтор элбэк ыйытыһыларыгар муһарыы суох-дьон арыгыны бобон

Мунньах күһнигэһн нэһилиэк дьонун, чөл олоххо тардыһар актыһыбын көрдөһүүтүгөн Матвей Иванович скандинавскай хамыһа маастар-кыһаас көрдөрдө. Хас биһирдин нэһилиэк ытык кырдьаһа Матвей Ивановичтыһын иһини туһунан, сырлаах уопка сырлык аналаах үгэһигэр сиптиһинин баһардыһар, үгүө алгыһы аһаһыһар.

Марфа ПЕТРОВА.

Саха сиригэр Суут пристав сулууспата тэриллибитэ 20 сылын көрөө

Суут ирдэбилэ туолуохтаах!

1864 сыллаахха Александр II ыраахтаагы ыһыһыт ыйааһынан суут реформата ыһтыһыһыта. Бу уларытыы Россияҕа суут производство-та сайдарыгар улахан суолталаах буолбута. Ол түмүгүнэн суут приставтар институттара тэриллибиттэрэ. 1917 сыллаахха Октябрьскай социалистическай революция түмүгүнэн суут приставтар сулууспалара тохтообута, суут иһинки үлэһигэр суут толорторооччуларга уураахтары толоруу сүктэриллибитэ. Ити курдук 1997 с. дьэри уларытбааха үлэһин олорбуттара. 1996 с. ситэриилээх производство туһунан федеральнай сокуоннар ыһыһыһыттарга уопка 1997 сылтан дьэ киирбиттэрэ. 1997 с. тохсусуһу ыйтан Саха Орөспүүбүлүкэһин суут-окуон министэриһитэһиһ 220-дээх бириксөһүннүгөн Саха сиригэр суут приставтар сулууспалара тэрилли-

битэ. Оннон 1997 с. олунһу ыйтан суут приставтар отделлара, хос разделлара оройуоннарга баар буолбуттара. Билигин пристав сулууспалара састаап өтүүтүн, ыһтар үлэтэ күңгөһн турар. Суут, аһын болөмүөчуйалаах уорганнар уураахтары толорторуу суут приставтарыгар сүктэриллэр. Иһини таһыһан суут барар күмигэр бэрээдэһн уопка судьуйаларга, суут процеһын аһын кыттыһылаахтарыгар куттал суоһаабатыһн хааччыһы сүктэриллэр. Оннон билигин суут приставтар бэйэлэригэр сүктэриллэр эбээһинэһигэр толорор эбээһиниһээх сулууспа, ситэриилээх былаас уоргана буолаллар. Чурапчы улууһун суут приставтарын отдельгар аһык күһн үлэһигэр, ону таһыһан техническай үлэһигэр үлэһиилэр. Суут пристав отдельн иһалыһыһыһан 2008 сылтан Андрей Герасимович Собакин аһыһан үлэһигэр. Бу сулууспа государственоҕа, ол

иһигэр араас нолуоктарга, фондаларга, ол эбээтэр бюджеты толорор толөбүрдэригэ иһтэри ирдээһин, араас бириччоннэлэриһин ыһтар иһтээх дьонно, тэриһтэлэригэ иһтэриһн толүөхтээк дьоннон күһэйһн турар ыһан биһирин. Бу барыта сүрүтээх элбэк экирөһинини, эрэйи, сыраһы-сыһаһы эрэйтэр. Манһык аһал ирдийэр уорган үлэһигэр хайаан да наада. Сэһиһини 1 күнүгэр суут пристав тэриллибитэ 20 сыһын туолар. Бу баше күнү Чурапчы оройуонун суут приставтын отдела 2017 сыл 9 ыйдаһы түмүгүнэн Орөспүүбүлүкэһэ биһир башыһ кордөрүүттээх. Оннон тэриһтэ үбүлүүдөөх сыһын үлэһэ-хамнаска сиптиһиһээх көрсөр. Ол курдук 2017 сыла барыта 6920 ситэриһтээх производство толорууга сыһыһар, ирдэһээччилэригэ барыта холбоон, 46138000 солк толөһнө. Билигин бириһтээх дьоннон кредиткэ киирөн

толөбөт түгэһигэрэ, нолуокка иһтэри, ГИБДД ыһтарбаа үкээтэ. Ону таһыһан араһыһы, оһо иһтиһиниһигэр эбээһиниһин толөрдөт дьоннон бааһилар. Быйыл 2017 сыла холуобунай күдүккэ 157 ыһтэһыһыһыһан 2 холуобунай дьыһала тэриһтэһн, туһааннаах дьон эһиһээк тарыһыһыһыһар.

Билигин иһтээх дьон тас дойдуларга таһаһилара ууссугуран турар, ол курдук аэропорка паспортнай холтуруулу иһтэриһтэһн сыһыһан аһаһаака толөһнө иһлибит киһи үгүс. Ону таһыһан иһтээх киһи массыһыһа ыһтар, массыһыһаны учуокка туруоруу, үлүһтарыһы быһаһаба күөмчүлэһигэр буолла.

Онон убаастаһыһылаах Чурапчы улууһун олохтоохторо! Иһкитиһиһиһ күүсүтүн биһиһээхтиһин баһарар буоһаһаһыһыһа, билигин интернет сиптиһиниһн нонүө www.r14.fssprus.ru (ситэриһтээх производство даннаһыһыһыһыһ баһна) сайтка киирөн биһиһээхтиһин сөһ.

И.М. ПИНИГИН, суут пристав отдельн начаһыһыһы сөһүуаһыһыһы

